

گفتگو با محمد توسلی در مورد اعتراض نهضت آزادی ایران به فشارهای امنیتی

صدای آلمان ، بهنام باوندپور

۱۳۸۵/۸/۱۶

به دنبال افزایش فشارهای امنیتی علیه نهضت آزادی ایران، این جریان سیاسی طی نامه‌ای خطاب به غلامحسین محسنی اژه‌ای وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی، مراتب اعتراض خود را اعلام کرد. نهضت آزادی ایران در نامه خود ضمن اشاره به تهدید یا تطمیع اعضایش توسط ماموران وزارت اطلاعات، عنوان کرده است که ماموران این وزارتخانه وارد موضوعات و مسائلی می‌شوند که «هیچ ارتباطی با وظایف و اختیارات» آنها ندارد. در ارتباط با این نامه اعتراضی، محمد توسلی عضو شورای مرکزی «نهضت آزادی ایران» به پرسشهای صدای آلمان پاسخ داده است.

مصاحبه‌گر: بهنام باوندپور

دوچپه‌وله: آقای توسلی، در نامه اعتراضی «نهضت آزادی ایران» به وزیر اطلاعات از جمله این مسئله مطرح شده است که مسئولان وزارت اطلاعات نهضت آزادی را متهم به براندازی آرام و انقلاب مخملی می‌کنند. ممکن است بفرمایید این اتهام کجا و از سوی چه مقام مسئولی علیه شما مطرح شده است؟

محمد توسلی: این اتهام را در سال ۸۰ در دادگاه انقلاب مطرح کردند و در همان موقع هم وزیر وقت اطلاعات اعلام کرد که نهضت آزادی ایران برانداز نیست و بنابراین از کیفرخواست هم حذف شد. اما بعد از سال ۸۰ در رسانه‌ها و بخصوص ماموران وزارت اطلاعات وقتی اعضای نهضت را احضار و تهدید می‌کنند، این ادعا را مطرح می‌کنند که نهضت دنبال براندازی است و به این علت ما نهضت آزادی ایران را غیرقانونی تلقی می‌کنیم. و حال اینکه ما در آن اعلامیه هم توضیح داده‌ایم که نهضت هیچ کار خلاف قانون انجام نداده و در هیچ دادگاه صالحه‌ای براساس اصل ۱۶۸ قانون اساسی پرونده‌ای نداشته که رسیدگی بشود و هیچ حکمی هم علیه نهضت تاکنون صادر نشده است. بنابراین طبق قانون اساسی و با توجه به سابقه‌ی ۴۵ ساله نهضت آزادی ایران، نهضت آزادی خودش را یک حزب قانونی می‌داند و در چارچوب قانون هم تا حالا فعالیت کرده است.

دوچپه‌وله: آقای توسلی آیا از سوی مرجعی رسمی تاکنون رسماً اعلام شده است که «نهضت آزادی ایران» غیرقانونی هست؟

محمد توسلی: مسئول فعالیت احزاب، وزارت کشور و کمیسیون ماده ۱۰ احزاب هست. آخرین اظهارنظری که معاون وزارت کشور و مسئول کمیسیون ماده ۱۰ انجام داده‌اند، تصریح کرده‌اند که نهضت آزادی ایران چون در هیچ دادگاه صالحه‌ای غیرقانونی اعلام نشده قانونی است، اما چون برای آن پروانه صادر نشده غیررسمی است.

دوچپه‌وله: در نامه اعتراضی نهضت آزادی ایران عنوان شده است که مسئولان و ماموران وزارت اطلاعات خودشان قضاوت می‌کنند، حکم صادر می‌کنند و خودشان هم اجرا می‌کنند. لطفاً بفرمایید این مسئله به چه شکلی در رابطه با نهضت آزادی ایران انجام شده است؟

محمد توسلی: اقداماتی که ماموران وزارت اطلاعات در این سالهای اخیر انجام داده‌اند، از جمله جلوگیری از برگزاری کلاسهای آموزشی داخلی نهضت، یا اخیراً که قرار بود کنگره داخلی در منازل

اشخاص تشکیل بشود، ماموران وزارت اطلاعات مسئولان نهضت آزادی را تهدید کردند که از برگزاری این جلسات جلوگیری می‌کنند. حال اینکه این نوع اقدامات در اختیار وزارت اطلاعات نیست. اگر وزارت اطلاعات برگزاری جلسه‌ای را خلاف قانون می‌دانند باید به مقامات قضایی یا به وزارت کشور اطلاع بدهد که از طریق قانونی بتواند انجام بدهد. ما در این اعلامیه تصریح کردیم که اگر مردم نسبت به ساواک حساسیت داشتند، برای این بود که ساواک یک سازمان اطلاعات و امنیت بود، یعنی آنها خودشان مستقیماً وارد عمل می‌شدند. و حال اینکه در قانون وزارت اطلاعات تصریح شده است که وظیفه اصلی وزارت اطلاعات صرفاً جمع‌آوری و پردازش اطلاعات و دادن تحقیقات آن به مقامات مسئول، از جمله مقامات قضایی هست که در دادگاههای صالحه به اتهام‌های وارده بخصوص نسبت به احزاب سیاسی بررسی کنند و تصمیم‌گیری کنند. این اقدامات وزارت اطلاعات را ما خلاف قانون ارزیابی کردیم و به همین علت به وزیر اطلاعات این نامه را نوشتیم که از اقدامات خلاف قانون ماموران وزارت اطلاعات جلوگیری کنند که این امر هم به نفع وزارت اطلاعات هست و هم وزارت کشور و هم به نفع منافع ملی ما.

دوچپه‌وله: آقای توسلی، شما در نامه اشاره به «تهدیدهای مودبانه» و یا «تطمیع‌های سخاوتمندانه» علیه اعضای نهضت آزادی ایران کرده‌اید. ممکن است بفرمایید این مسایل به چه شکلی رخ داده‌اند؟ محمد توسلی: ماموران وزارت اطلاعات وقتی اعضای نهضت را احضار و با آنها صحبت می‌کنند، به‌رحال می‌خواهند که آنها فعالیت خودشان را با نهضت قطع کنند یا تصریح می‌کنند که آنها به فعالیت‌شان ادامه بدهند، اما، با وزارت اطلاعات همکاری نکنند. هر دو عمل اینها خلاف قانون اساسی است. اصل ۲۶ قانون اساسی ضمن اینکه فعالیت احزاب را آزاد اعلام می‌کند، تصریح می‌کند که هیچ مقامی در جمهوری اسلامی حق ندارد کسی را موظف به فعالیت در یک حزب کند یا از فعالیت در یک حزب منع بکند. بنابراین این عمل وزارت اطلاعات، ماموران وزارت اطلاعات، نقض صریح قانون اساسی است.

دوچپه‌وله: آقای توسلی آیا اعتراض شما فقط به نحوه‌ی برخورد وزارت اطلاعات با نهضت آزادی ایران هست، یا اینکه نسبت به نوع برخورد با دیگر گروهها و احزاب سیاسی هم معترض هستید؟ محمد توسلی: طبیعی است اگر ما به وزارت اطلاعات اعتراض داریم، از وزارت اطلاعات می‌خواهیم که در جایگاه قانونی خودش قرار بگیرد و نسبت به تمام احزاب و گروههای سیاسی در چارچوب قانون عمل بکند.